

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

TOIMINTA-AJATUS JA STRATEGINEN TAVOITE (pysyvä)

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää vapaaehtoisen maanpuolustustyön perinnettä, sen säilymistä ja esilläpitoa. Yhdistys vaalii arkkitehti Alvar Aallon alkuperäisasuisen nuoruudentyön säilymistä kokonaisena rakennusmiljöönä ja yhdessä toimintaamme lähellä olevien muiden yhdistysten kanssa toimien edistää nuorempien sukupolvien kiinnostusta maamme itsenäisyshistoriaan ja kulttuuriin.

Yhdistys toimii tavalla, joka tukee, pitää esillä ja tarjoaa uusien sukupolvien nähtäväksi ja arvioitavaksi aikaisemmille sukupolville tärkeitä asioita. Nämä asiat ovat oleellinen osa suomalaista itsenäisyystaistelua ja sinänsä arvokasta aatehistoriaa.

Toinen osa yhdistyksen toiminnassa on myötävaikuttaa arkkitehti Alvar Aallon maineikkaan ja monipuolisen kulttuuriperinnön säilymiseen kokonaisuutena ja saumattomana osan arvokasta arkkitehtuuria.

Kolmas osa yhdistyksen toiminnasta muodostuu kulttuuritapahtumien järjestämisestä muiden toimijoiden kanssa.

1. VUODEN 2020 TOIMINNAN PÄÄPIIRTEITÄ

Puheenjohtajavaihdoksen myötä alkuvuodesta tuli ajankohtaiseksi uusia yhdistyksemme esite ja kalvosinnappien myyntiesite ja ne valmistuivatkin sopivasti maaliskuun alussa ennen veteraanivitriinien näyttelyn avajaisia.

Samassa yhteydessä teetettiin Suutaripiste Vesa Simosella tammipohjainen kunniataulu, johon vähintään 1500 euroa lahjoittaneet saivat nimensä kaiverrettuna messinkilevyyn. Kunniataulu asetettiin omaan vitriiniimme museolla.

Tuki ry oli hyvin edustettuna kun Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan perinneyhdistyksen perustava kokous pidettiin 29.2.2020. Perinneyhdistyksen hallituksen varsinaiseksi jäseneksi nimitettiin Kaisu Norrbacka Etelä-Pohjanmaan lottaperinne ry:n edustajana ja varajäseniksi Seinäjoen seutukunnan edustajaksi Timo Fors ja Etelä-Pohjanmaan reserviläisten edustajaksi Timo Sysilampi. Perinneyhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin perustamiskokouksessa Teppo Ylitalo. Hallituksen järjestäytymiskokous, jossa allekirjoitettiin yhdistyksen perustamisasiakirja, toteutui 22. elokuuta. Varapuheenjohtajaksi valittiin Lasse Rajamäki. Pertti Kortnesniemi valittiin sihteeriksi ja taloudenhoitajaksi.

Vs. museolehtori Jenna Saarenketo kutsui perinneväkeä museolle suunnittelemaan museoretkiä koskevaa yhteistyötä. Mukana palaverissa olivat Timo Sysilampi ja Jaakko Antila. Seinäjoen koulujen 5. luokkalaisille tarkoitettujen museoretkien suunnittelu aloitettiin 6.3.2020 yhdessä museon ja perinnejärjestöjen kanssa ja niitä oli tarkoitus toteuttaa 14.-30.4.2020 välisenä aikana mutta koronavirus perui kaikki tilaisuudet. Teemana oli kotirintama & pula-aika. Aluksi olisi ollut lyhyt johdanto-opastus Kotirintama-näyttelyyn ja sitten toiminnallinen työpaja SK-museon alakerrassa. Perinnejärjestöjen edustajat toimisivat työpajan ohjaajina.

Seinäjoella oli tarkoitus järjestettiin 14.3.2020 seminaari aiheesta "Talvisota - 105 taistelujen päivää" Vapaussodan ja Itsenäisyyden Etelä-Pohjanmaan perinneyhdistyksen toimesta Seinäjoen kaupungin valtuustosalissa. Koronaviruksen takia tämäkin siirrettiin pidettäväksi myöhäisempänä ajankohtana vuonna 2021.

Kansallisena veteraanipäivänä 27.4 Taipale-Vuosalmi -muistomerkillä oli 150 ihmistä, mukana myös koululaisia Seinäjoen yhteiskoululta. Puhujina olivat yhteiskoulun oppilas ja Jorma Jokisalo.

17.5.2020 vietettiin Seinäjoella kaatuneitten muistopäivää kunniakäynnillä ja seppeleiden laskulla Törnävän sankarihaudoilla. Reserviläisjärjestöt vastasivat veteraanijärjestöjen lippuvartioista.

Koko kevät elettiin muuten koronaviruksen takia hiljaiseloa yhdistyksen toiminnassa. Myöskään keväälle suunniteltua museon pihassa olevien tykkien maalausta ei päästy toteuttamaan. Suunnitelmia sen eteen kumminkin tehtiin.

Suomen marsalkka Mannerheimin syntymäpäivän 4.6.2020 tilaisuus pidettiin Mannerheimin patsaalla, jossa yhdistyksemme entinen sihteeri Juha Levonen kertoi Mannerheimin ajan historiasta ja toi esiin tervehdysten myös Unkarista kun Suomi-Unkari-seuran edustaja laski seppeleen. Suomen ja Unkarin diplomaattisuhteiden luomisesta tuli kuluneeksi 100 vuotta ja Suomi-Unkari-seuran perustamisesta 70 vuotta. Jorma Jokisalonen ollessa estynyt Jari Ojala joutui ottamaan yllättäen organisointivastuun. Tilaisuus sujui lopulta hyvin, ja Hornetien ylilento ajoittui täydellisesti.

Heinäkuussa saimme myös yllättävä laskun kun puheenjohtajan nimissä hänen sähköpostiosoitteestaan lähetettiin rahastonhoitajalle 1550 euro lasku maksatustietoineen Italiaan. Lasku osoitettiin poliisin mukaan ns. toimitusjohtajapetokseksi, jossa yrityksen, yhdistyksen tai muun organisaation johtajan nimissä pyritään hankkimaan rikoshyötyä. Vastaavan tapaiset petokset ja niiden yritykset ovat Suomessa tällä hetkellä yleisiä, minkä vuoksi olisi tärkeää tehdä rikosilmoitus asiasta. Näin myös tehtiin 25.7.2020. Asia käsiteltiin Pohjanmaan Poliisilaitoksella 28.7.2020 nimikkeellä petoksen yritys. Tutkinta kuitenkin päätettiin, koska kyseessä oli ulkomailla tapahtunut rikos eikä taloudellista vahinkoa syntynyt. Asia on kirjattu tiedoksi Poliisiasiointijärjestelmään.

Sotien 1939–1945 Seinäjoen seudun perinnetoimikunnan kokous pidettiin 22.9.2020 Kirkonkranin auditoriossa. Kokouksessa käsiteltiin alkuvuoden toimintaa, museoretkien tilannetta ja Veteraanien perintö -näyttelyä.

Suojeluskunta- ja lottamuseo oli suljettuna 16.9 alkaen vuoden loppuun viemäriputken korjaustöiden takia. Sen ja koronatilanteen vuoksi syksyn ensimmäinen hallituksen kokous pidettiin etäkokouksena Teamsilla.

Itsenäisyyspäivänä luovutettiin Seinäjoen Seudun Sotilaskotiyhdistykselle yhdistyksen standaari sisarien vietettyä 50-vuotisjuhlaa 22.3.2020, joka jouduttiin koronapandemian takia keväällä peruuttamaan. Yhdistyksemme

hallituksen jäsenelle Kaisu Norrbackalle luovutettiin samoin yhdistyksen standaaari hänen täytettyään 75 vuotta 5.12.2020.

2. HALLITUS VUONNA 2020

Timo Sysilampi puheenjohtaja
Hannu Ilolakso sihteeri
Timo Fors varapuheenjohtaja
Seppo Peltola rahastonhoitaja
Mika Hakanpää
Risto Känsälä
Raimo Latvala
Kaisu Norrbacka

3. JÄSENMAÄRÄ

Jäsenmäärä vuoden 2020 lopussa oli seuraava.

Yhdistys ja perustajayhdistyksiä oli vuoden lopussa 8 jäsenyhdistystä.

Henkilöjäseniä oli vuoden lopussa 76 henkilöä (maksaneita jäseniä).

4. YHDISTYKSEN TUKIRYHMÄ

Ponnisteluista huolimatta valtuuskunnan tilalle perustettavaksi päätetyn Tukiryhmän perustaminen jäi toteutumatta ja odottaa jatkotoimenpiteitä.

5. YHDISTYKSEN VIESTINTÄ

Yhdistyksen viestinnän tavoitteena on avoin ja oikea-aikainen viestintä, jossa korostetaan museon toimintaedellytysten kehittämisen merkitystä maamme vapaaehtoisen maanpuolustusperinteen historian säilyttämiseksi uusien sukupolvien tietoisuudessa ja rakennuskulttuuriltaan arvokkaan kiinteistön säilyttämiseksi Seinäjoen kaupungissa.

Yhdistyksen pääasiallinen viestintä on perustunut sähköiseen viestintään. Yhdistyksen verkkopalvelu on osoitteessa www.slmuseontuki.fi.

6. SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon kanssa sovittiin asiat vuosisuunnittelussa.

Museotoimenjohtaja Susanna Tyrväinen kutsui veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen edustajat yhteistyötilaisuuteen Suojeluskunta- ja lottamuseoon 7.1.2020 ideoimaan yhdessä Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry:n kanssa veteraaniperinnön esittelyä museoon. Museon käyttöön on luovutettu 11 vitriiniä Tuki ry:n ja yhteistyökumppaneiden lahjoittamina useampia vuosia sitten. Nyt olisi tarkoitus luovuttaa vitriinit eri yhdistysten näyttelykäyttöön, ei ajoittain vaihtuviin, vaan pysyviin veteraaniperinnön esittelyihin.

Ideana on, että kukin yhdistys voisi kertoa tässä näyttelykokonaisuudessa yhdistyksensä edustamasta veteraaniperinnöstä ja myös oman yhdistyksensä toiminnasta. Vitriineihin voi laittaa esille esimerkiksi esineitä, kuvia ja asiakirjamateriaalia. Jotta näyttely – yksittäiset vitriinit ja kaikki vitriinit yhdessä - olisi kuitenkin edustava ja siihen saataisiin jokin yhtenäinen juoni ja ilme, näyttelykokonaisuutta on hyvä suunnitella yhdessä.

Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon alasaliin suunniteltu pysyvä veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen materiaalia esittävä vitriininäyttely oli tarkoitus avata jo 29.11.2019. Syksyn vitriininäyttelyn avaus siirrettiin museon pyynnöstä avattavaksi 13.3.2020. Veteraanien perintö -näyttely avautui Suojeluskunta- ja lottamuseossa 13. maaliskuuta. Näyttely sai paljon julkisuutta Ilkka-Pohjalaisessa, mutta valitettavasti avajaisjuhla peruuntui. Näyttelyyn on voinut tutustua museon aukioloaikoina. Koronaviruksen takia avajaisjuhla siirrettiin pidettäväksi vasta vuonna 2021. Seuraavat järjestöt ottivat vitriinin käyttöönsä: Etelä-Pohjanmaan Lottaperinne ry, Etelä-Pohjanmaan Rintamanaiset ry, Etelä-Pohjanmaan sotaveteraanipiiri/Seinäjoen Sotaveteraanit ry, Etelä-Pohjanmaan Sotilaspoikien Perinekilta ry, Pohjanmaan Rauhanturvaajat ry, Pohjanmaan Rintamaveteraanit ry/Nurmon Rintamaveteraanit ry/Seinäjoen Rintamaveteraanit ry, Seinäjoen Sotilaspiirin Kilta ry, Sotainvalidien Veljesliiton Etelä-Pohjanmaan piiri ry, Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry, Vapaussodan ja itsenäisyyden Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry ja Vastuun Naiset. Vitriinissä oleva näyttely on pysyvä. Vitriinit ovat museon hallussa, mutta ovat Tuki ry:n omaisuutta.

Suojeluskuntien ja Lotta Svärdin Perinteiden liitto ry:n liittokokouksen ajankohtaa jouduttiin pandemian takia siirtämään, mutta se ehdittiin kuitenkin pitää sääntöjen määräämissä aikarajoissa 17.6.2020. Liittokokouksessa sääntömuutosasia oli esillä omana asianaan. Ennakkotarkastetut säännöt hyväksyttiin yksimielisesti ja ne päätettiin ottaa käyttöön 1.1.2021. Ensi vuoden alusta järjestön nimi on Suojeluskuntajärjestön perinteet ry – Skyddskårstraditioner rf. Järjestö ei pyri toimimaan jäsentensä keskusjärjestönä.

Loppuvuodesta 2019 laadittiin Seinäjoen kaupunginhallitukselle ja hyvinvointilautakunnalle kirjelmä, jossa esitettiin museon nimen palauttamista Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museoksi. Kirjelmän allekirjoittivat Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry:n ja Etelä-Pohjanmaan Lottaperinne ry:n puheenjohtajat. Lokakuun 19 päivänä saimme viimein hyvinvointilautakunnan päätöksen museon nimiasiaista. Kuten arvata saattaa, esitys ei mennyt läpi. Niinpä yhdistys laati omissa nimissä oikaisuvaatimuksen Seinäjoen kaupungin hyvinvointilautakunnalle, joka käsitteli asian uudelleen vasta vuonna 2021.

Seinäjokinen-lehti kirjoitti aiheesta 2.12.2020 ilmestyneessä lehdessä: Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry on vaatinut Seinäjoen hyvinvointilautakunnalta Suojeluskunta- ja lottamuseon nimen palautusta Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museoksi. Lautakunta pitäytyi viranhaltijan esityksessä, joten Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry on hakenut oikaisua päätökseen.

Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon 30-vuotisjuhlaan ja viime maaliskuussa avattuun Veteraanien perintö -näyttelyyn yhdistykseltä pyydettiin tervehdyssanat videoesityksenä. Yhdistys laati puheenjohtajan johdolla yhteisen tervehdyksen, jonka varapuheenjohtaja Timo Fors ansiokkaasti esitti. Museon toimesta tekstin loppuosaa muutettiin ja samalla sitä vähän vesitettiin. Tervehdys on julkaistu 4.12.2020 ja se on nähtävillä yhdistyksen kotisivuilla, facebookissa sekä Youtubessa. Juhlapuheen Veteraanien perintö -näyttelyä varten piti Sotien 1939–1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistyksen puheenjohtaja Teppo Ylitalo. Julkistettavat videot on tehty yhteistyössä paikallisen ISLE Art Industriesin kanssa.

Vapaussodan ja itsenäisyyden Etelä-Pohjanmaan perinneyhdistyksen Kampustalon Seinäjoki-salissa 28.11.2020 klo 12.00 järjestämään seminaariin Tarton rauhansopimuksesta 100 vuotta – Rauhansopimuksen hyväksyminen eduskunnassa osallistui noin 85 henkilöä. Seminaarin puheenjohtajana toimii FT Vesa Määttä. Tervehdyssanat lausui puheenjohtaja Tapani Tikkala. Dosentti Heikki Roiko-Jokelan aiheena oli Tarton rauha kansainvälispoliittisessa kentässä. Dosentti Jussi Niinistön aiheena oli Tarton rauha – liian hyvä vai häpeärauha. Kahvitauon jälkeen professori Kari Hokkanen puhui aiheesta Tarton rauha – Alkio ja muut eteläpohjalaiset, jonka jälkeen pidettiin paneelikeskustelu. Päätössanat lausui FT Vesa Määttä.

Museoalueen kaavamuutosasia on edelleen kesken ja vielä epäselvä miten kaavoitus muodostuu.

7. HALLINTO JA TALOUS

Tuki ry:n kevätkokous pidettiin koronapandemian takia poikkeuksellisesti vasta 20.8.2020 Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien piiritoimistolla Impivaarassa. Läsnä oli 7 henkilöä. Syyskokous oli 29.11.2019 Törnävän Kivinavetassa. Läsnä oli 10 henkilöä.

Yhdistyksen hallitus kokoontui kome (3) kertaa vuoden aikana. Lokakuun kokous pidettiin ensimmäistä kertaa virtuaalisesti Teams-kokouksena.

Yhdistyksen taloushallinto toimi sopimusperusteisesti siten, että pääosa toiminnoista hoidettiin yhdistyksessä. Tilinpäätös laadittiin Tili-Liisa Oy:ssä. Tilintarkastajana toimivat KHT Turo Jaakkola ja HT Simo Viitaniemi sekä toiminnantarkastajana varalla Timo Paavola.

LOPUKSI

Museorakennus ja koko miljöö ovat kulttuuriperinteen näkökulmasta erittäin arvokkaita. Onhan se Alvar Aallon nuoruudentyö: todellinen helmi. Siellä kohtaa merkittävän museaalisen esityksen eteläpohjalaisten osallistumisesta Suomen itsenäisyystaisteluihin. Se kertoo nykypolville vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen merkityksestä ja monipuolisesta toiminnasta vuosina 1917 - 1944. Suojeluskunnat, suojeluskuntalaiset ja lotat siinä pääosassa. Ehkä juuri siksi sitä jotkut vieroksuvat. Luotamme kuitenkin siihen, että toiminnassamme ”Perinne kantaa”.

Kuluneen vuoden 2020 aikana edellä mainittua perinteitä noudattaen yhdistys jatkoi toimintaansa. Taloudellisesti emme saavuttaneet järjestyttävää tulosta. Toiminnassamme on otettava huomioon myös se, että yleishyödyllisyys edellyttää monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Lähivuosien toimintaan heijastuvat meneillään oleva kaupungin asemakaavan muutokset ja sen mukaiset suunnitelmat museokiinteistön lähiympäristössä. Niistä vastuun kantavat tietenkin Seinäjoen kaupunki ja kiinteistön omistaja. Ne vaikuttavat suoraan niihin tukitoimiin, joihin yhdistys on valmis resurssiensa mahdollisuuksien mukaan valmis osallistumaan. Tavoite on asetettava vuoteen 2026, jolloin vietetään museorakennuksen valmistumisen 100-vuotisjuhlia.

Kun Seinäjoen kaupungin Alvar Aalto-imagon esillä pitämiseen panostetaan, ei saisi väheksyä museorakennuksen osuutta tässä kokonaisuudessa!